

Kosmos' historie skalføres videre

Kosmos' adm. direktør Bjørn Bettum.

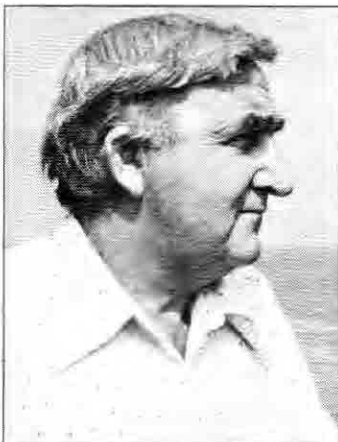
Ved et lederskifte i et stort konsern er det naturlig at man kaster blikket tilbake. Og et tilbakeblikk i Kosmos' historie, vil først og fremst konsentrere seg om selskaps dynamiske leder fra starten, Anders Jahre.

Men Kosmos' historie skal føres videre, og ledelsen er lagt i hendene på en ny mann. For øyeblikket har han konjunktorene mot seg, i likhet med de fleste av norsk næringslivs ledere. Men hva vil fremtiden bringe?

Vi begynner denne artikkel I dette dystre bilde av med et dystert utgangs- norsk næringsliv skulle man punkt: det norske næringsliv kanskje anta at også er kommet inn i en ny og Kosmos-selskapet befinner særdeles vanskelig situasjon. seg, og det ville jo vært me- Eller for å sitere en stor get bekvemt om vi fremdeles overskrift i dagens nummer hadde hatt en Anders Jahre- av landest største avis: gigant til å løse flokene. Vi «Hvordan skal norsk næ- ringsliv overleve?»

Forts. side 2.

Han har «stått på»

Vi bringer her et bilde av hjelpemann Harald Rognholdt, nå ombord i «Jalanta», men ellers med en lang rekke Jahre-skip i sin mønst-ringsbok.

Harald Rognholdt reiste ut med «Kosmos III» høsten 1953, var hvalfanger til fangsten stoppet, men fort-satte som sjømann. Han har stått på i 25 år hos Jah-re nå n'Harald.

JAHRE NYTT har hatt et intervju med ham i dette nr. av avisen.

JAHRE NYTT PREMIERT

JAHRE NYTT er premiert igjen. Det skjedde i den lands-omfattende konkurransen be-driftsavisene imellom. 100 av landets 400 bedriftsavisere del-tok. Deltagerne ble inndelt i tre klasser og i den såkalt pro-fesjonelle klassen, det vil si de avisene som har profesjonell hjelp, ble vår avis blant de tre «nest beste», sammen med «Bladet vårt», utgitt av Ber-gens Tidende, samt «Norsk

Hydro». Telegraf styrets «Verk og Virke» vant klassen, men best av alle de 100, uan-sett klasse, ble «Nytt i Nor-cem». Men JAHRE NYTT vant prisen for de beste forsi-dene blant de 100 som deltok. Og lay-outmedarbeider Peer Møller (bildet) kunne motta et fint krus i premie.

Konkurransen er nærmere omtalt i dette nummer.

«Jalanta» med 2771 biler fra Japan

«Jalanta» avgikk Hiroshima i Japan 25. mai, med en last på 2771 biler, Honda, Mazda, Toyota. Skipet passerte Suez 18./19. juni og kom til Antwerpen 29. juni, der 396 biler ble losset. Neste lossehavn var Walhamn i Sverige, 453 biler, Aarhus i Danmark 497 biler. Siste lossehavn var Bremerhaven, der resten av lasten gikk i land.

JAHRE NYTT's medarbeider var med skipet fra Antwerpen til Aarhus, og gir i dette nr. av avisen en reportasje fra turen.

Man ma arbeide hardt for å se resultater

Forts. fra foreg. side.

har da følt problemer tidlige-
re også. Vi kan eksempelvis
minne om hvalfangstkrisen
først i 1930-årene, da Anders
Jahre måtte la sitt nybygde
kjempekokeri «Kosmos II»
gå rett i opplagsbøynen. Eller
den kritiske periode under
avviklingen av norsk hval-
fangst i Antarktis. Anders
Jahre og hans selskap kom
ikke bare fra det med livet,
men faktisk med stor heder.

Så skjer det altså at An-
ders Jahre fratrer i en tid da
man kan frykte for at norsk
skipsfart og industri er døds-
dømt. Alvorlig talt: Man
kunne unne Bjørn Bettum et
bedre utgangspunkt. Hvor-
dan ser han selv på sin for-
gjenger og sin egen situa-
sjon?

- Anders Jahre er bega-
vet, sier Bjørn Bettum i en
samtale med JAHRE NYTT.
Han har truffet heldige be-
slutninger i nærsagt alle re-
lasjoner i sitt liv. Dette gjel-
der ikke bare som forret-
ningsmann, men også som
menneske. I alle kompliserte
spørsmål har han fulgt klare
linjer og er kommet fram til
kloke løsninger. En domine-
rende egenskap hos ham er
hans skapende trang; i
alle de ting han har interes-
sert seg for, kan vi registrere
trangen til å skape noe, til å
gjøre noe ordentlig.
Det ser vi såvel i hans ledel-
se av rederiet og de indu-
strielle bedrifter som i hans
sosiale og humanitære inter-
resser, Anders Jahres Fond
til Vitenskapens Fremme og
Anders Jahres Humanitære
Stiftelse. Likeså i de store
donasjoner til hjembyen San-
defjord. Han har villet skape
noe med dimensjoner, noe
som skulle bli stående. Helt
inn i sin siste aktive funk-
sjonstid har han påvirket og
tatt del i å legge tingene til
rette.

- Om vi så skulle forsøke
en karakteristikk av Bjørn
Bettums person - hva betyr
det for eksempel at den nye
lederen i Jahres store kon-
sern så å si er født og opp-
vokst i det samme miljø?

- Selv om jeg ikke kan pe-
ke på konkrete egenskaper,
svarer Bjørn Bettum, så har
det vel alltid ligget som en

Fra Werft Nobiskrug 1975, med <(Kronprins Harald)> på beddingen. Berit og Bjørn Bettum med sine fire barn, Anders, Camilla, Lars Christian og Martin Christian, alle med hjelm. Til høyre verkstedets direktør.

ubevisst inspirasjon å vite at
bestefar og oldefar har fart
jorden rundt med seilskuter,
dels som skippere, dels som
redere.

Ellers ser jeg det som en
personlig fordel at jeg - som
Anders Jahre - er jurist. En
slik utdannelse vil uvilkårlig
prege ens legning, prege den
generelle evne til resonne-
ment. En jurist unngår vel
lettere å begå formelle feil.
Det kan komme godt med i
et stort selskaps mange og
forskjelligartede disposisjo-
ner.

Jeg er også overbevist om
at man må arbeide hardt for
å se resultater. I skolen - og
senere på Universitetet - ar-
beidet jeg mer enn de fleste,
tror jeg. I en ledende stilling
må man tilegne seg innsikt i
et langt større felt av proble-
mer enn folk flest vil tro. For
meg har det også betydd
særdeles meget å ha bodd og
arbeidet i utlandet - i Lon-
don - i mange år. Jeg fikk
der erfaringer som har vært
av stor betydning senere.

- Hvordan skal vi plassere
Kosmos-selskapet inn i da-
gens dystre situasjon?

- La oss minne hverandre
om at Kosmos nå møter
mange av de samme proble-
mer som man møtte i begyn-
nelsen av 30-årene - det var
den gang en dramatisk de-
presjon i næringen på sam-
me måte som idag. Såvel
i årene før som i årene
etter krigen har selskapet
konsolidert sin stilling, og vi
er kommet bedre inn i de se-
nere års konjunktursvikt enn
de fleste. Om det skulle bli
en langsom oppgang igjen,
vil oppgaven bestå i å lose
det hele inn i et riktig spor.
Men kanskje de bedre tider
ligger langt unna fremdeles.
Da gjelder det for oss å kun-
ne fortsette i en langvarig
motkonjunktur. Vi har ut-
gangspunkt for begge alter-
nativer, det gjelder bare å
gjøre det rette når vi tror tin-
gene begynner å skje: få
idéer, bruke fantasi, håpe på
intuisjon. Dersom det i det
hele tatt er grunnlag for
norsk skipsfart, vil vi være
med som en betydelig enhet.

Bjørn Bettum er født 2. no-
vember 1935. Han er gift med
Berit Bettum, født Harald-
sen, som er utdannet sosial-
økonom fra Universitetet i Os-
lo. Bjørn Bettum har realar-
tium fra Sandefjord Gymnas
1954, dernest ble det et års
studium ved Harvard Uni-
versity, USA. Juridisk em-
betseksamen ved Oslo Uni-
versitet 1962, dommerfull-
mektig ved Onsøy Sorenskri-
verembete 1962/63. Fra 1963
til 1969 ansatt ved Lazard
Brothers & Company Ltd.,
London; de siste tre år som
leder for bankens skandina-
viske virksomhet. 1969 direk-
sjons-sekretær i Rederiet
Anders Jahre, fra 1970 med-
inneholder.

Av Bjørn Bettums mange
verv kan nevnes at han er
styremedlem i Aksjeselska-
pet Kosmos, i Saga Petrole-
um, i Saugbrugsforeningen,
styreformann i Jahres Fa-
brikker, styreformann i An-
ders Jahres Humanitære Stif-
telse, medlem av Norges Re-
derforbunds Centralstyre og
formann i Vestfold Rederi-
forening.

